

Projecte lingüístic

Institut Verdaguer

Aquest projecte lingüístic ha estat aprovat en sessió ordinària de claustre el dia 23 de juny de 2022 i presentat i revisat en sessió de consell escolar el dia 28 de juny de 2022.

ÍNDEX

Introducció	2
1 Context sociolingüístic	5
1.1 L'entorn	5
1.2 El centre	5
1.2.1 L'alumnat	5
1.2.2 El Professorat	5
1.2.3 El PAS	5
1.2.4 L'AFA	6
2 El tractament de les llengües	7
2.1 La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge	7
2.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència	7
2.1.2 L'aprenentatge / ensenyament de la llengua catalana	8
2.1.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe	10
2.2 La llengua castellana	11
2.2.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana	11
2.3 Les altres llengües	12
2.3.1 Les llengües estrangeres	12
2.4 Organització i gestió	14
2.4.1 Organització dels usos lingüístics	14
2.4.2 Alumnat nouvingut	15
2.4.3 Organització dels recursos humans	15
2.4.4 Organització de la programació curricular	15
2.4.5 Biblioteca escolar	16
2.4.6 Projecció del centre	16

Introducció

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) de l' Institut Verdaguer és un document que forma part del PEC i que recull, de forma organitzada, els acords que ha elaborat tota la comunitat educativa sobre les propostes didàctiques per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i la comunicació.

El nostre PLC vol ser un instrument per al desenvolupament coherent i eficaç de les activitats educatives del nostre centre. A la vegada, vol garantir: el dret de l'alumnat de poder fer servir el català i el castellà per a finalitats múltiples, de manera oral i escrita i a conèixer una o més llengües estrangeres per cercar i elaborar coneixements per a la comunicació.

Vol ser una eina que ajudi en el desenvolupament de la competència plurilingüe, que permeti fer servir textos de tota mena i de diferent procedència lingüística i cultural de forma eficaç, a l'hora que vol promoure entre l'alumnat el respecte envers totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística, la desaparició de prejudicis lingüístics i la importància de l'aprenentatge d'altres llengües.

Aquest projecte lingüístic defineix:

- El tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge
- El procés d'ensenyament/aprenentatge de la llengua castellana
- Les diferents opcions en referència a les llengües estrangeres
- El tractament de les llengües per a promoure la competència lingüística en català i castellà i en els diferents registres, escrit i oral.
- Els criteris d'atenció lingüística a l'alumnat nouvingut
- El projecte lingüístic de centre té un caràcter referencial i normatiu, ja que el seu plantejament ha d'articular també el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular, d'acord amb el marc legal vigent.
- El marc normatiu que serveix de base a l'elaboració d'aquest PLC és el següent:
 - Estatut d'Autonomia de Catalunya, 18 de juny de 2006.
 - Decret 143/2007, de 26 de juny, que en el seu capítol 1, article 4 es refereix a la llengua catalana, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
 - Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat.
 - Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC)
 - Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius

Cal tenir present l'article 6.2 de l'Estatut d'Autonomia que diu:

“El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, (...). Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les...”

El Decret 143/ 2007 en el seu article 4 ens diu, respecte de la llengua, en el Projecte Lingüístic de Centre:

“ 4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

Durant l'educació secundària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir el coneixement de les dues llengües per part de tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.

D'acord amb el projecte lingüístic, els centres podran impartir continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera. En cap cas els requisits d'admissió d'alumnes als centres que imparteixin continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera podran ser diferents per aquesta raó.

4.3 Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en què adaptaran aquests principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn i al mateix temps hi garantiran la continuïtat i la coherència de l'ensenyament de les llengües estrangeres iniciades a primària.

4.4 El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per a implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, s'arbitraran mesures de traducció per al període d'acollida de les famílies.

4.5 En el projecte educatiu els centres preveuran l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest

alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana.

4.6 Per l'alumnat nouvingut, s'implementaran programes lingüístics d'immersió en llengua catalana amb la finalitat d'intensificar-ne l'aprenentatge i garantir-ne el coneixement.”

El Decret 142/ 2008 afegeix en el seu article 4:

“ 3. Les administracions educatives poden autoritzar que una part de les matèries del currículum s'imparteixin en llengües estrangeres sense que això comporti modificar els aspectes bàsics del currículum regulats en aquest Decret. En aquest cas, han de procurar que al llarg de tots dos cursos l'alumnat adquireixi la terminologia bàsica de les matèries en ambdues llengües.

4. Els centres que imparteixen una part de les matèries del currículum en llengües estrangeres han d'aplicar, en tot cas, els criteris per a l'admissió de l'alumnat que estableix la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, els quals no poden incloure requisits lingüístics.

5. Els centres establiran mesures d'ús de la llengua que possibilitin a l'alumnat adquirir eines i recursos per implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric.”

La Llei 12/ 2009, de 10 de juliol, d'educació estableix en el títol 2, articles del 9 al 18, el règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya.

El Decret 1 02/ 2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, en el seu Títol 1, capítol 1, article 5è, es refereix al contingut del Projecte Lingüístic de Centre.

El projecte lingüístic de centre ha estat elaborat per una comissió del departament de llengües, i ha estat aprovat pel claustre de professorat del centre i consensuat amb el consell escolar. Com a tal, és un instrument que vincula famílies, alumnat, professorat i personal de l'institut respecte a l'objectiu comú de fer efectiu l'aprenentatge de les diferents llengües al centre. La revisió que se'n faci –periòdica– es recollirà en la programació anual de centre per tal d'avaluar-la en la memòria anual, procurant –la direcció– donar-ne coneixement i informació a tota la comunitat educativa.

1 Context sociolingüístic

1.1 L'Entorn

L' Institut Verdaguer està situat al Parc de la Ciutadella a Barcelona, per tant, pertany al districte de Ciutat Vella.

L'Institut Verdaguer és un centre públic de dues línies d'ESO i una de Batxillerat, fet que representa una matrícula d'entre 250 i 300 alumnes, aproximadament, i una plantilla de professorat formada per una trentena de persones.

1.2 El centre

1.2.1 L'alumnat

L'alumnat que rep l'Institut Verdaguer prové principalment de les escoles públiques de primària que té adscrites (Parc de la Ciutadella, Baixeres, Cervantes, Pere Vila), les quals cada any fan un traspàs de tota la informació de l'alumnat de 6è que passarà a 1r d'ESO. També rebem puntualment alumnat d'altres centres.

La quantitat d'alumnat d'origen estranger a l'ESO es troba al voltant d'un 20% del total del centre de tot l'alumnat del centre.

Les nacionalitats de l'alumnat estranger són molt diverses. Aquesta diversitat lingüística és un patrimoni cultural i educatiu que aquest projecte lingüístic vol posar en valor.

1.2.2 El Professorat

Pel que respecta al professorat, la plantilla del centre està al voltant dels 30 professors/es dels quals aproximadament una tercera part tenen destinació definitiva.

Tot el professorat està qualificat per fer les classes en català.

1.2.3 El PAS

La secretària i els conserges del nostre institut tenen titulacions que acrediten la seva competència lingüística en llengua catalana. Aquesta és la llengua que utilitzen en les seves relacions personals i professionals, tant oralment com en

els escrits. Tota la documentació administrativa del centre, tant la interna com l'externa, és redactada en català, llevat d'algun cas amb pares d'alumnes que desconeixen la llengua catalana, i amb els quals s'utilitza el castellà o, en casos en què se sol·licita la intervenció d'un traductor.

1.2.4 L'AFA

L'AFA utilitza habitualment el català en les seves reunions i comunicacions, seguint la política lingüística del centre.

2 El tractament de les llengües

La llengua és el vehicle de comunicació i l'instrument bàsic d'accés als sabers culturals. Les llengües estan lligades a les diferents cultures i, evidentment, a la literatura. La llengua és, clarament, el vehicle de socialització i s'aprèn en contextos reals d'ús a través de la interacció significativa amb altres parlants.

A Catalunya conviuen dues llengües oficials: la llengua catalana i la llengua castellana. Des de l'Institut Verdaguer, volem promoure la cooficialitat i la convivència d'aquestes dues llengües, i al mateix temps reflexionar sobre la situació i la realitat sociolingüística. Així doncs, cada una d'elles, juntament amb les llengües estrangeres que s'imparteixen al centre, té presència, existència i un estatus marcat a l'institut.

La llengua catalana és la llengua vehicular d'aquest centre de secundària. La llengua castellana és una de les matèries d'aprenentatge que proposa el currículum i impartint-la s'aconsegueix que l'alumnat matriculat al centre la pugui usar com a font d'informació i com a vehicle d'expressió. A l'institut tot l'alumnat coneix i pot expressar-se en qualsevol de les dues llengües que coexisteixen a Catalunya.

En la societat actual és imprescindible tenir competència suficient en més d'una llengua, una competència plurilingüe que permeti comunicar-nos amb diferents graus de domini. Per aquest motiu, a l'INS Verdaguer també s'ofereix l'estudi de l'anglès, com a primera llengua estrangera, i del francès o l'alemany com a segones i promou l'aprenentatge seguint metodologies AICLE usant l'anglès com a llengua vehicular en matèries no lingüístiques.

2.1 La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1 El català, vehicle de comunicació

El català, tal i com recull la normativa vigent, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i d'aprenentatge del nostre centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

2.1.1.2 El català, eina de convivència

Partint d'un enfocament comunicatiu, el centre vetlla perquè l'aprenentatge del català no quedi limitat a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant es

promou l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre.

2.1.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1 Llengua oral

El paper de la llengua oral és fonamental en tots els seus registres: per aprendre cal parlar, escoltar i exposar i dialogar. Un bon domini de l'expressió oral és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les pròpies opinions. L'adquisició d'una llengua oral necessita situacions d'ús de la llengua. En conseqüència i sempre que sigui possible, el professorat crearà contextos d'ús de la llengua oral i desenvoluparà estratègies que promoguin l'anàlisi i la comprensió, l'elaboració i l'expressió.

2.1.2.2 Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents en diferents registres i amb esperit crític. Anualment es recullen els resultats de l'avaluació interna i externa de la llengua per a adaptar metodologies i continguts amb l'objectiu que el procés d'ensenyament aprenentatge sigui al més adequat possible.

2.1.2.3 La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua catalana és responsabilitat del professorat de totes les àrees. El conjunt del claustre, per tant, n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència.

2.1.2.4 Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Les reunions d'equip docent de nivell i les de departament estan planificades de manera sistemàtica i el professorat s'organitza i es coordina per establir línies d'intervenció coherents amb l'alumnat. És també l'àmbit on l'equip docent consensua els principis metodològics, acorda els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament. També es fa el traspàs de la informació sobre característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre.

2.1.2.5 Acol·lida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Per tal que l'alumnat nouvingut del centre rebi una acollida i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles, l'Institut Verdaguer disposa de l'Aula d' Acollida com a recurs que permet l'accés dels alumnes nouvinguts en les millors condicions possibles al currículum ordinari. Les mesures més adequades a prendre en aquest tipus d'aula, dependran de la tipologia de l'alumnat; per tant, s'ha de tenir en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i aquell que en desconeix només una, com ara l'alumnat americà de parla hispana.

2.1.2.6 L 'atenció a la diversitat

En el tractament de les llengües, l'atenció a la diversitat s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de l'expressió oral, l'expressió escrita i la comprensió lectora.

Complementàriament a les estratègies que ha d'adoptar el professorat de l'aula, el centre atén la diversitat de l'alumnat de forma global. En aquest sentit se segueixen diferents formes d'organització d'aquesta atenció:

- Desdoblament o codocència aconseguir atendre la diversitat amb més eficàcia a través de propostes didàctiques diferenciades.
- Organització d'activitats complementàries per a aquells alumnes de 1r d'ESO que no han assolit les competències bàsiques en llengua catalana ni castellana.
- Atenció Individualitzada [AI] per part de la psicopedagoga del centre.
- Aula d'Acollida [AA] per als alumnes nouvinguts
- Tractament del Tècnic en Integració Social [TIS].
- Suport a la lectura i suport de conversa en terceres llengües.

Per tal d'organitzar, supervisar i controlar tots els aspectes organitzatius de l'atenció de la diversitat el centre disposa d'una Comissió d'Atenció a la diversitat [CAD], la composició i funcions de la qual estan definides en les Normes d'Organització i Funcionament del Centre [NOFC].

2.1.2.7 Activitats d 'incentivació de l'ús de la llengua

El tractament de la llengua catalana seguirà un enfocament comunicatiu, funcional i constructivista. Així, el professorat vetllarà per la creació de contextos d'ús comunicatius de la llengua catalana. El centre també vetllarà per assegurar la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua catalana, com a mitjà d'accés a material divers, i per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge.

2.1.2.8 Avaluació del coneixement de la llengua

Per tal de fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge de la llengua catalana s'han establert per part del departament uns criteris d'avaluació. En qualsevol cas, l'avaluació de l'alumnat serà sempre en funció del punt de partida de l'alumne/a i del seu procés de desenvolupament individual. Per facilitar aquesta tasca, l'alumnat que no compta amb una competència lingüística suficient per seguir el ritme normal de les classes comptarà amb un pla individualitzat, en què es faran constar els objectius, els reforços i els criteris d'avaluació propis. L'avaluació a les àrees de llengües sempre serà una avaluació continua.

2.1.2.9 Materials didàctics

A l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge / ensenyament de la llengua catalana, el departament aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària. El consens respecte als criteris aplicats faran referència a la selecció de llibres de text, a l'adaptació i creació de material adaptat i/o concreció de materials per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge i també de materials complementaris (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals...).

2.1.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1 Informació multimèdia

L'aprenentatge d'una llengua requereix múltiples situacions d'ús funcional de la llengua. Atès que la competència comunicativa lingüística i audiovisual és una competència bàsica, totes les àrees curriculars vetllaran pel seu desenvolupament. Algunes activitats comunicatives parteixen o incorporen la utilització de mitjans audiovisuals. Per tant, cal vetllar perquè la utilització d'aquestes eines contribueixi al desenvolupament de la llengua catalana en concret i al desenvolupament de la competència comunicativa en general.

2.1.3.2 Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Tot el professorat vetllarà perquè l'alumnat desenvolupi una actitud positiva envers la diversitat lingüística i cultural. Aquesta mateixa diversitat s'aprofitarà per fer activitats relacionades amb el currículum.

2.1.3.3 El Català i les altres llengües d'origen

El fet que la llengua habitual de les activitats del centre sigui el català es compaginarà amb una actitud d'incentivació del coneixement d'altres llengües i d'altres realitats sociolingüístiques, tant en l'àmbit de llengües com en totes les àrees curriculars.

2.2 La llengua castellana

2.2.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana.

El centre assegurarà una distribució coherent del currículum de llengua castellana en l'ESO i el Batxillerat, i establirà criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'han impartit en català. L'objectiu final és que l'alumnat sigui competent tant en l'àmbit oral com l'escrit en ambdues llengües oficials en diferents registres (col·loquial, científic i literari).

2.2.1.1 Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclou activitats on es treballa habitualment la llengua oral i les diverses modalitats de textos orals.

2.2.1.2 Llengua escrita

L'aprenentatge de la llengua escrita seguirà l'enfocament metodològic que proposa el currículum amb l'objectiu de formar lectors i escriptors competents, tot aprofitant les estructures comunes amb la llengua catalana.

2.2.1.3 Activitats d'ús

El tractament de la llengua castellana seguirà el mateix enfocament que el presentat abans per a la llengua catalana. Així, el professorat vetllarà per la creació de contextos d'ús comunicatius de la llengua castellana. El centre també vetllarà per assegurar la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana.

2.2.1.4 Alumnat nouvingut

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

Així, cal que les comunicacions regulars amb aquest alumnat nouvingut es facin en llengua catalana per assegurar, en una primera fase, un nivell bàsic de la llengua vehicular del centre.

2.3 Les altres llengües

2.3.1 Les llengües estrangeres

L'alumnat, en acabar l'etapa d'ESO, ha de conèixer com a mínim una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural. L'Institut Verdaguer imparteix llengües estrangeres: l'anglès, al llarg de tota l'etapa secundària obligatòria i batxillerat i terceres llengües a l'ESO. Les terceres llengües s'ofereixen com a optativa des de 2n i fins a 4t d'ESO. A 1r d'ESO, tots els (alumnes) que tinguin aprovades les competències bàsiques de primària de l'àrea de llengua, fan un tast d'una o dues terceres llengües d'una durada d'un trimestre. D'aquesta manera poden decidir si volen continuar estudiant una tercera llengua estrangera des de 2n fins a 4t. Per tal de donar continuïtat a l'aprenentatge de les llengües estrangeres, l'alumnat que triï cursar-les haurà d'estudiar-les els cursos següents. Aquesta opció és només vàlida per a l'alumnat que hagi aprovat el català i castellà de 1r d'ESO.

2.3.1.1 Desplegament del currículum

La major part del professorat de llengües estrangeres dissenya situacions d'aprenentatge globals en què l'ús motivat i reflexiu de les estratègies lingüístiques i comunicatives donen resposta a les necessitats específiques que té cada alumne/a.

2.3.1.2 Metodologia

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques. Per portar-ho a terme, el professorat de llengües estrangeres procura que l'alumnat desenvolupi capacitats, per tal d'utilitzar els coneixements i habilitats, en contextos i situacions que requereixen la

intervenció de diferents coneixements, sempre tenint en compte la dimensió social de cada situació. Atenent als resultats de l'avaluació interna i externa de l'alumnat, el professorat buscarà les estratègies més adients per a la millora significativa en l'aprenentatge de les llengües.

2.3.1.3 Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Els llibres de text s'escullen i es consensuen segons les necessitats de l'alumnat. De la mateixa manera, preveuen materials que serveixin per a l'ampliació, consolidació i reforç dels coneixements.

2.3.1.4 Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

L'Institut Verdaguer assegura la presència de recursos digitals i audiovisuals en l'aprenentatge de les llengües estrangeres per poder atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat i n'explora noves possibilitats.

2.3.1.5 L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Per tal d'immergir les llengües estrangeres, el professorat utilitza dins l'aula l'anglès o altra llengua estrangera, com a llengua habitual en les interaccions amb l'alumnat. Quan cal fer algun tipus d'aclariment s'utilitza el català.

2.3.1.6 Aprenentatge integrat

Afavorir l'aprenentatge de les llengües estrangeres és un aspecte fonamental en la formació dels joves i punt clau del nostre projecte de centre.

Així doncs es vetllarà perquè els estudiants assoleixin competències lingüístiques i siguin capaços d'entendre i desenvolupar-se fora de la classe de llengua, emprant la llengua anglesa en diferents àmbits i contextos.

2.3.1.7 Projectes i programes plurilingües

A l'Institut Verdaguer es promouen els intercanvis en llengua anglesa i la participació en programes internacionals com l'Erasmus+. Es tracta que puguin fer un procés d'immersió total durant el temps que estiguin junts i utilitzar l'anglès com a llengua de comunicació en situacions quotidianes.

2.4 Organització i gestió

2.4.1 Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1 Llengua

El català, tal com recull la normativa vigent, serà el vehicle d'expressió ~~normal~~ habitual en les activitats docents i administratives, tant les internes com les de projecció externa. Així, és la llengua de comunicació habitual amb l'alumnat i amb les famílies, la llengua en què es redacten els documents i la llengua de relació habitual amb la comunitat educativa i els serveis de suport del centre. Per tant, normalment és fa ús del català als rètols, murals i a l'ambientació general del centre.

2.4.1.2 Documents

Tota la documentació generada pel centre, tant la interna com la de relacions exteriors, es fa en català.

2.4.1.3 Ús no sexista del llenguatge

El centre vetlla per una utilització del llenguatge que no representi un ús sexista. Cal treballar amb l'alumnat per superar tota mena d'estereotips i perquè mostri sempre una actitud oberta i respectuosa.

2.4.1.4 Comunicació externa

Tota la documentació que sorgeixi del centre, serà en llengua catalana, i aquesta es veurà acompanyada per traduccions quan s'adrexi a l'administració espanyola i sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà.

2.4.1.5 Llengua de relació amb famílies

La llengua vehicular del centre serà el català, llevat dels casos en què la comunicació amb les famílies no sigui possible en aquesta llengua, com és el cas de famílies nouvingudes. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc ha de comportar una renúncia a l'ús del català: és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i l'extensió del seu ús.

2.4.1.6 Activitats extraescolars

Les activitats extraescolars que es fan al centre comparteixen i segueixen les mateixes directrius i criteris lingüístics que les activitats lectives.

2.4.2 Alumnat nouvingut

La competència en llengua catalana resulta fonamental per tal d'accedir als aprenentatges i per a la integració social i cultural. Per tant, l'institut Verdaguer garanteix l'aprenentatge intensiu de la llengua, utilitzant com a recurs l'aula on es treballa amb un enfocament comunicatiu i amb la metodologia adequada, avaluant-ne regularment els resultats.

Independentment del recurs de l'aula d'acollida, l'aprenentatge de la competència comunicativa és responsabilitat de totes les àrees del currículum. Per tant, dins de l'aula ordinària el professorat tindrà en compte estratègies d'atenció a la diversitat que facilitin aquest objectiu: grups cooperatius, parelles lingüístiques, companys guia, materials adaptats, etc.

2.4.3 Organització dels recursos humans

2.4.3.1 El pla de formació del centre en temes lingüístics

Professors de l'institut participen de la formació en metodologia AICLE (Aprenentatge Integrat de Continguts en Llengües Estrangeres).

2.4.4 Organització de la programació curricular

2.4.4.1 Coordinació departaments, cicles i nivells

L'aprenentatge de la llengua és indispensable per a l'aprenentatge de totes les matèries curriculars; en aquest sentit, el professorat de les diferents àrees n'ha de ser conscient i ha de vetllar per l'ús correcte, oral i escrit, de la llengua, tant pel que fa a la comprensió com pel que fa a l'expressió. Així doncs, alguns dels objectius relacionats amb la comprensió i l'expressió oral i han de ser assumits per tot l'equip docent i revisats periòdicament. Les coordinacions de l'equip docent han de possibilitar també el seguiment acurat del progrés de l'alumnat. A través d'aquest seguiment regular, el centre adoptarà els mecanismes i les estratègies d'atenció a la diversitat més adequats.

2.4.4.2 Estructures lingüístiques comunes

El professorat de l'àrea de llengua ha de fer un plantejament coordinat i caldrà que prengui tot un seguit de decisions sobre diferents aspectes, amb l'objectiu d'evitar repeticions innecessàries i/o omissions, i afavorir la transferència d'aprenentatges:

a) L'ensenyament de les habilitats lingüístiques es planteja a partir de textos reals i funcionals. Per això ens basem en la diversitat de textos, des dels d'ús més quotidià fins als textos literaris. A partir d'aquests es treballen aspectes més conceptuals.

b) En la programació de les matèries comunes de l'ESO es distribueixen les tipologies textuais per nivells i per trimestres. Els textos referents als mitjans de comunicació es treballen des de les dues llengües, per la seva importància en la societat actual. Els textos expositius, el domini dels quals és fonamental en el currículum escolar, s'inicien en els primers nivells i es fan en català i castellà, per tal de reforçar el seu aprenentatge.

c) En totes les llengües s'utilitza la mateixa terminologia per tal de donar unitat a l'àrea i d'evitar confusions entre l'alumnat.

d) Les matèries optatives de llengua es programen amb l'objectiu que l'alumnat millori els coneixements de les dues llengües.

e) En el departament, s'han seleccionat, en funció d'uns criteris comuns de les àrees, uns objectius mínims comuns d'etapa.

2.4.5 Biblioteca escolar

L'Institut Verdaguer disposa, dins les seves instal·lacions, d'una biblioteca amb un fons important.

L'ús de la biblioteca s'ha de promoure des de totes les àrees del currículum. També es treballa perquè sigui un espai de lectura, trobada i estudi durant i fora de l'horari lectiu.

2.4.6 Projecció del centre

2.4.6.1 La pàgina web del centre i la intranet

La pàgina web és un dels medis fonamentals de comunicació amb la comunitat educativa. El web és en llengua catalana, tot i que hi pot haver escrits en altres llengües si correspon a activitats fetes en altres llengües curriculars.

El mateix passa amb els altres mitjans digitals de què disposa el centre. Actualment es tendeix progressivament a realitzar les comunicacions internes

del centre a través del correu electrònic i del *Drive*, o altre aplicatiu de comunicació.

2.4.6.2 Jocs florals

Cada any, per Sant Jordi, s'organitza un certamen literari en el qual poden participar tots els alumnes del centre.

Els textos que hi concursin poden estar escrits en qualsevol de les llengües que s'imparteixen al centre, tot i que el més habitual és que la majoria estiguin escrits en català o castellà. Aquells textos en llengua catalana que resultin guanyadors s'envien també als Jocs Florals de Ciutat Vella.